

ГЛАГОЛИ

*Глаголи су речи које означавају радњу (нпр. читати, писати, ићи, пећи, јести...), стање (спавати, црвенети, бледети...) и збивање у природи (грмети, севати, пљуштати, свитати...)

ГЛАГОЛСКИ ВИД

*У зависности од тога колико може да траје радња коју глагол означава глаголе можемо да поделимо у две групе. Та подела зове се глаголски вид.

1. СВРШЕНИ ГЛАГОЛИ – то су глаголи чија радња цела траје у једном тренутку, на пример пасти, записати, одгледати, нацртати, појести, отпливати...
2. НЕСВРШЕНИ ГЛАГОЛИ – то су глаголи чија радња може да траје дужи временски период, на пример падати, писати, гледати, радити, цртати, пливати...

!!! Ако те збуњује како да одредиш глаголски вид, има два трика.

1. Уз глаголе несвршеног вида природно се слаже „3 сата“ (радња може да траје рецимо толико) пливати (три сата), гледати (три сата), трчати (три сата)

Глаголе свршеног вида не можемо да ставимо поред „3 сата“ јер се то не слаже, није логично не може запливати (три сата) или написати (три сата)

2. Уколико ти звучи природно и логично да глагол уклопиш са *почео сам да...* тај глагол је несвршен

почео сам да певам (певати је несвршен)

почео сам да гледам (гледати је несвршен)

почео сам да нацртам (ово није логично, тако да је нацртати свршен глагол)

ГЛАГОЛСКИ РОД

*Ова подела глагола зависи од тога да ли радња коју глагол означава прелази на прави објекат или не. Постоји три врсте глагола:

1. ПРЕЛАЗНИ ГЛАГОЛИ – то су глаголи чија радња прелази на прави објекат. Зато нам као трик може послужити „нешто“. Ако се глагол може сложити са „нешто“, он је прелазан.

певати (нешто/ песму), цртати (нешто/ рад), урадити (нешто/ домаћи)

2. НЕПРЕЛАЗНИ ГЛАГОЛИ – то су глаголи који не траже прави објекат као допуну (њих не можемо сложити са „нешто“)

спавати, личити, ићи, стићи, долазити...

3. ПОВРАТНИ ГЛАГОЛИ – то су глаголи који поред себе имају речцу СЕ, па се самим тим најлакше препознају. Увек морају имати ту реч поред себе.

тући се, дружити се, насмејати се, грлити се, смејати се, црвенети се, зауставити се...

ЗАДАЦИ

1. Поред следећих глагола несвршеног вида напиши одговарајући глагол свршеног вида (или више уколико можеш да се сетиш) као што је започето:

Несвршени глагол	Свршени глагол
летети	слетети, полетети, одлетети
писати	
прати	
љубити	
красти	
лежати	
падати	
доносити	

2. У следећем тексту подвуци глаголе и разврстај их на свршене и несвршене:

Петар тренира ватерполо. Он сваког јутра иде на трчање и истрчи по десет километара. На базен одлази одмах после школе да још мало вежба. На базену остаје по неколико сати. Преплива цео базен бар двадесет пута. После пливања се мало одмори, па се врати кући бициклом и гледа филмове на телевизији.

Свршени: _____

Несвршени: _____

3. Разврстај следеће глаголе на прелазне, непрелазне и повратне

спавати, маштати, замислити се, потрчати, понудити, возити се, окупати се, пливати, окупати, ударити, свађати се, наћи, урадити, ићи, пити, размишљати

Прелазни: _____

Непрелазни: _____

Повратни: _____

4. На линији иза глагола напиши све именице (од понуђених) које могу бити њихова допуна

воду, писмо, хлеб, књигу, цвеће, брашно, јабуку, пољубац

читати _____

сећи _____

убрати _____

просути _____

послати _____